WASHINGTON DC

1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 6. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го СІЧНЯ 1963 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 11, 1963 No. 6. VOL. LXX.

ПРЕЗИДЕНТ ЗДОБУВ ПЕРШУ ПЕРЕМОГУ В КОНГРЕСІ

ПАЛАТА ЗБІЛЬШИЛА ЧИСЛО КОМІСІЇ ПРАВИЛ ЗГІДНО З ПРОПОЗИЦІЄЮ УРЯДУ

Вашингтон. — Контрольований демократами 88-ий Конґрес в першому дні своїх нарад 9-го січня прийняв урядовий проєкт напостійно збільшити число членів Палатної Комісії Правил з 12-ох до 15-ох. Це перша важлива перемога президента Кеннеді на першій сесії цього Конґресу, і Кеннеді дуже вдоволений з неї, бо за урядовий проєкт голосували 235 конґресменів, а проти було 196. В січні 1961-го року 87-ий Конґрес збільшив був число членів тієї Комісії більшістю тільки 5-ох голосів, а тепер ця більшість становить 39 голосів. За збільшення числа членів голосували 207 демократів і 28 республіканців, а проти були 148 республіканців і 48 демократів, головним чином із південних стейтів. Це збільшення числа членів Комісії Правил має велике значення для майбутніх праць Палати Репрезентантів, бо всі законопроєкти мусять перейти через цю Комісію, щоб дістатися на наради повної Палати або спільної конференції. Коли Комісія складалася тільки і 12-ох членів, то її консервативний голова конґресмен - демократ із Вірджінії Говард В. Смит міг не випускати з Комісії тих законопроєктів, ухвалення яких не бажав собі, бо разом із республіканцями мав у ній більшість. Коли Комісія збільшена до 15 членів, то уряд може мати більшість 8-ох до 7-ох членів, і Комісія не зможе саботувати урядові проєкти та затримувати їх в себе весь час тривання сесії. Республіканці мали голосувати разом із південними демократами проти збільшування Комісії Правил, але вони дещо перерахувалися, коли почали вимагати завеликих уступок у свою користь за те. що погодяться на урядову пропозицію збульшити число членів до 15. Деякі демократи з південних стейтів вирішили мати демократичну більшість в Комісії і не збільшувати числа членів - республіканців, яких тепер є тільки 6. В першому дні Конґресу відбулися вибори спікера, яким став знов конґресмен - демократ Джан

Спікер Палати Репрезентантів Джан В. Кормек інформує представників преси про справу Комісії правил.

МекКормек із Массачусетс. Конґресмен із Індіяни Чарлз А. Галлек став провідником республіканської меншости в Палаті. Провідником сенатської більшости є сенатор - демократ з Монтани Майк Менсфілд, провідником республіканської меншости в Сенаті є сенатор із Іллиной Еверет М. Дірксен. Праця Сенату тривала тільки 57 мінут. Палата Репрезентантів засідала більше, як чотири години. Між 12-ма новими сенаторами найбільше уваги притягав брат Президента сенатор - демократ із Массачусетс Едвард Ф. Кеннеді. Звернув на себе увагу і конґресмен Роберт А. Тафт, який складав вперше присягу в Палаті. В Сенаті були присутні 99 сенаторів, а в Палаті 433 конґресмени. Це були нові рекорди. Неприсутній був сенатор Вілліям Фулбрайт, який є ще закордоном. Неприсутній конґресмен - демократ із Теннессі — Том Моррей; одне місце в Палаті не є обсаджене. В Сенаті є 67 демократів і 33 республіканців, в Палаті 258 демократів і 176 республіканців.

Професор Хома Рябокінь, видатний український математик, педагог і діяч помер у Ст Пол в Міннесоті

Ст. Пол, Мінн. — У четвер дня 3 січня ц. р. помер тут відомий український науковець і громадський діяч професор Хома Рябокінь, ветеран Армії Української Народної Республіки. В Україні Покійний був доцентом Харківського Університету і потім на еміґрації директором української гімназії в місті Ганновері в Західній Німеччині і в останніх десяти роках як математик, був науковим співробітником Аеронавтичного Відділу Міннесотського Університету. Похорон Покійного відбувся у вівторок дня 8 січня ц. р. з української православної церкви св. Володимира й Ольги на кладовище Форест Лавр у Ст. Пол.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** і французький міністер культури Мальро заявляли у Вашингтоні, що випожичення славної картини Леонарда да Вінчі „Мона Ліза" причинилося до тісніших і щиріших взаємин між ЗДА і Францією. Мальро сказав, що він рекомендував випозичити цю картину Америці, бо жадна інша нація не прийняла б із таким захопленням цього мистецького образа, як американці, починаючи від Президента і пані Кеннеді.

● **Преса пише** про те, що 88-ий Конґрес починає працю, але обидві Палати мають деякі реґуляміни дуже перестарілі, які зовсім не відповідають теперішнім часам атомової енерґії. Сенат має такий реґулямін, який малій групі сенаторів дозволяє вести обструкцію довший час, виголошуючи опозиційні промови і недопускаючи до ухвалення законів.

● **Найвищий Суд ЗДА** відкинув апеляцію нюаркського вчителя Перрі Ціммермана, щоб в Нюарку його знов затруднено, хоч він ще в 1955-му році відмовився зізнавати про свої зв'язки з Комуністичною партією перед виїздною сесією Палатної Комісії в справах протиамериканської діяльности. Це вже остання проба Ціммермана дістатися на давнішу працю.

● **Голова Міжнародної Ради Християнських Церков** д-р Карл МекІнтаєр заявив, що становище державного департаменту в справі совєтських євангеликів, які з Сибіру були прибули до американської амбасади у Москві і просили помочі, „було брутальне". Він сказав: „коли кардинал Міндсенти переховується в будинку амбасади ЗДА в Будапешті від 1956-го року, то ті совєтські переслідувані віруючі заслуговували на більше уваги збоку американського уряду".

● **Представник групи кубинських повстанців „Альфа 66"** майор Армандо Флейтес сказав, що ним очолювана група бойовиків не припинила своїх атак на режим Кастра і продовжуватиме боротьбу проти комуністичного диктатора, щоб показати світові, що комуністів можна перемогти збройною боротьбою.

17,000 совєтських вояків залишилося на Кубі

Вашингтон. — З урядових кол повідомляють, що на Кубі перебувають численні відділи совєтських збройних сил, число яких доходить до — 17 000. Куба, — це одна велика тюрма, в якій є в'язнених понад 25 000 осіб, які живуть в жахливих умовинах. Постійно відбуваються ревізії серед тисяч громадян. Черевиків в крамницях майже немає, харчів бракує, але в самій столиці харчова справа дещо поправилася в порівнянні з недавнім часом. Люди, які прибули з Куби, твердять, що не є можливо, щоб економічна нужда могла спричинити упадок комуністичного режиму на Кубі, бо там до цього не допустить урядова машина, основана на жахливому терорі. У Вашингтоні застановляються над тим, на що СССР тримає на Кубі 17,000 своїх вояків. Ці совєтські відділи мають подвійне завдання: обороняти режим Кастра проти невдоволення народу та охороняти совєтські інсталяції, які все ще залишилися на Кубі, хоч офіційно СССР мав поліквідувати всі ракетні бази. Люди, що приїжджають із Куби, оповідають, що там діються дуже дивні речі: будують підземні канали, деякі печери є закриті для туристів, і їх пильнують військові відділи, бо вони находяться у військових зонах. Совєтські вантажні авта їздять вулицями Гавани, розвозячи пісок і цемент. В'язні дістають напівсире м'ясо рекінів і затухлий хліб. Є заарештовані і численні жінки.

Форд плянує видати на інвестиції в цьому році $400 мільйонів

Дітройт. — Генрі Форд другий заявив на пресовій конференції, що ним очолювана Фордова Моторова Компанія плянує видати в цьому році на інвестиції $400 мільйонів, з чого $270 мільйонів мали б піти на розбудову закордонних філій. Цьогорічні інвестиції мають бути на 15 до 20 відсотків більші в порівнянні з минулорічними. Інвестиції за кордоном не будуть роблені коштом долярів із ЗДА, тільки за ті гроші, які Фордові фабрики зароблять за кордоном в чужих валютах. Форд оптимістично дивиться на продукцію авт в цьому році, яку оцінює на 6.7 мільйона авт. Форд випродукував в 1962-му році 1.851,885 особових авт і 342,695 вантажних возів. Минулий рік був другим найкращим роком у Фордовій продукції, бо першим найкращим роком був 1955-ий рік, коли Фордова Моторова компанія випродукувала була 2.352,600 особових і вантажних возів. Цього року 1-го липня припаде 100-річчя народин дідуся родини Фордів, який народився 1-го липня 1863-го року, і який заснував Моторову Компанію свого імени.

Пожежа найвищого в світі будинку „Емпаєр стейт" в Ню Йорку

Ню Йорк. — 9-го січня Ню Йорк мав сенсацію, бо кілька годин його мешканці могли звертати вгору свої голови та дивитися, як одночасно з вікон кількадесятьох поверхів найвищого в світі будинку так званого емпаєр стейт билдинґу виходив чорний дим, і як десятки пожежників старалися погасити пожежу, яка припинила була комунікацію на вулиці між П'ятою й Шостою Евню під час найбільшого руху, коли вранці сотки тисяч осіб спішать до праці. Причина пожежі ще й досі не є вияснена, гадають, що її спричинила кинена цигарка. Пожежа почалася на 24-му поверсі і одночасно кілька мінут пізніше дим ішов з численних вищих поверхів, аж до 85-го поверха включно, бо вогонь поширювався вгору вздовж руропроводів. Треба було евакувати всіх робітників, які були зайняті в ранніх годинах. Не функціонували 6 елевейторів (на всіх 74). Пожежу погасили аж коло 9-ої години ранку. Не працювали телевізійні й радіові стації, які містяться в тому будинку.

Чужинці мусять в січні зголосити свої адреси в Іміґраційному Уряді

Джерзі Сити, Н. Дж. — Стейтовий Уряд Іміґрації й Натуралізації пригадує, що всі чужинці, які перебувають у ЗДА, мусять в місяці січні подати свої адреси до найближчого Уряду Іміґрації й Натуралізації. Робиться це на окремих формулярах-картках, які безплатно можна дістати в найближчому поштовому уряді. Треба виповнити одну картку для кожної особи. Для дітей картки мають виповняти батьки або опікуни. Ці картки не можна висилати поштою, тільки особисто скласти в поштовому уряді. Кому ближче до Іміґраційного Уряду, то може брати і складати картки в тому ж уряді, де може поінформуватися про іміґраційні справи. Хто не зголосить адреси в січні, той може бути гостро покараний включно до депортації.

Помер Павло Богацький, письменник та літературознавець і пластовий діяч

Сідней, Австралія. — Згідно із повідомленням часопису „Українська Думка" в місцевості Трірул біля Сіднею помер ще 22 грудня 1962 р., на 79 році життя відомий український письменник і літературознавець — доктор соціолог г. к. дійсний член НТШ, педагог і пластовий діяч професор Павло Богацький. Покійний народжений у священичій родині на Поділлі дня 17 березня 1883 року, був в 1909-1915 рр. одним з організаторів та редакторів журналу „Українська Хата" в Києві і після закриття його царською цензурою був засланий на Сибір, де пробув до 1917 року. Після березневої революції 1917 року вертається на Україну і включається в адміністраційну службу, займаючи пост начальника народної поліції Києва і Київського повіту і потім за Директорії, посаду столичного отамана міста Києва. Переїхавши на еміґрацію, перебував з 1922 року в Празі, де працював як член редакції і керівник видавництва „Нова Україна". В травні 1926 року був обраний на голову Українського Громадського Видавничого Фонду в Празі і в 1929 році став членом Українського Соціологічного Інституту і керівником Кабінету шевченкознавства в цьому Інституті. Літературну діяльність почав у 1906 році і був з того часу літературним співробітником багатьох українських журналів і часописів. Окремими виданнями вийшли його оповідання в збірці п. н. „Камелія" і повість „Під баштою із слонової кости". Покійний був видатним дослідником в ділянці шевченкознавства. В 1949 році переїхав із Західньої Німеччини до Австралії і працював тяжко робітником в місті Трірул на південь від Сіднею, де й постигла його смерть. Покійний був активним громадським діячем, членом 1-го Куреня УПС ім. Ст. Тисовського.

Кеннеді і Кузнєцов конферували про Кубу, Берлін та інші справи

Вашингтон. — През. Кеннеді прийняв в минулу середу 9-го січня на одногодинній авдієнції совєтського віце-міністра закордонних справ Василія Кузнєцова та конферував з ним про справу Куби, Берліну, міжнародного розброєння та загальної міжнародної ситуації — як твердять американські джерела. У цій нараді нічого не вирішено та не обмірковувано подробиць, а тільки загально заторкувано ці різні проблеми. Тому й нарада — за твердженням речника Білого Дому — „велась в приязній атмосфері". Президент мав натякнути про бажання ЗДА, щоб Совєти відкликали якмога скорше своїх коло 18,000 військовиків з Куби, але не настоював на це, щоб ніби не викликати в реакції протилежного ефекту. Зате Кузнєцов назвав справу Берліну, як ту, що її „треба поладнати", знову же без настоювання на тих попередніх вимогах, які були для Заходу неєприйнятливі. Кузнєцову товаришив совєтський амбасадор у Вашинґтоні Анатолій Добринін, а з американського боку в тій нараді взяли участь ще кол. амбасадор у Москві Лювеллин Томпсон і шеф совєтського відділу в державному департаменті Джон Ґутрі. Кузнєцов мав призначену на четвер 10 ц. м. зустріч з державним секретарем Діном Раском, а в п'ятницю мав вернутись до Ню Йорку і відлетіти відтіль до Москви.

Західня Німеччина хоче добитись свободи рухів для берлінців

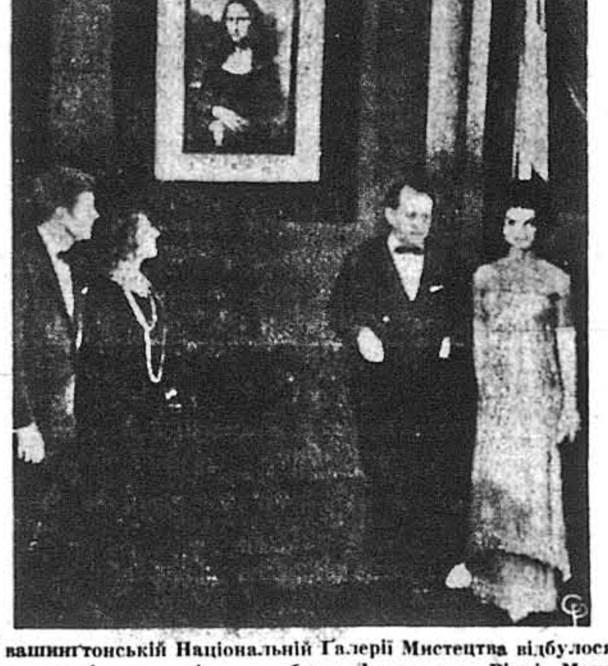
Берлін. — Торговельні переговори між Східньою та Західньою Німеччиною продовжуються на терені Західнього Берліну, куди з комуністичної Східньої Німеччини прибув Гайнц Беренdт, а з Бонну — керівник міжзональної торгівлі Курт Леопольд. Східньо - німецькі комуністи, які довели підвладну їм країну до господарської руїни і хронічної кризи, хотіли б конче добитися великих торговельних кредитів в Західній Німеччині, головно для спроваджування відтіль сталі і харчів. Однак вони хотіли б при цьому спекти дві печені, бо посередньо добитись також визнання свого режиму. Таким чином вони не відкинули вимоги західніх німців, щоб справу товарових кредитів в пов'язати з більшою свободою рухів для західніх берлінців та з облегшенням режиму в Східній Німеччині, тільки заявили, що в цих справах треба говорити з їхнім міністром закордонних справ. Але західні німці зорієнтувались, що це було б посереднє признання східньо-німецького комуністичного режиму і відкинули ту суґестію та загрозили зірванням дальших розмов. Західня Німеччина й Західній Берлін уважають, що після кубинської кризи настала краща коньюнктура для отримання концесій від Східньої Німеччини, тим паче, що Москва має клопіт з комуно-китайською опозицією а в усіх комуністичних країнах панує господарська криза. Вона дійшла в Східній Німеччині до такого стану, що там трудно нині купити — черевики.

В Харкові засуджено до розстрілу шістьох спекулянтів валютою

Київ. — Згідно з повідомленням харківського кореспондента „Рад. України", надрукованім у числі того часопису з 3 січня ц. р., в Харкові закінчився процес проти групи спекулянтів і торгівців золотом і чужоземною валютою, у яких під час їх заарештування знайдено цінностей і грошей на суму 2 і пів мільйона рублів старими грішми. Відбувався процес перед виїзною сесією Верховного суду УССР під головуванням О. Кухаря і тривав 20 днів. У висліді розправи шістьох підсудних — „колишнього контрабандиста" А. Гросмана, „багатого непмана в минулому" О. Гандшу, Г. Фрайберга, Б. Печерського, А. Пікельного і Х. Тендлера засуджено до „вищої міри покарання" розстрілу. Решту підсудних, між ними А. Ряполова, І. Березу, П. Пономаренка, Я. Замерця — засуджено на ув'язнення. Підсудні були обвинувачені в „мільйонових злочинних валютних операціях". Вони скуповували і перепродували у великих розмірах золото, діяманти, чужоземну валюту і діяли не тільки на терені Харкова, але і в інших містах СССР. Як повідомляє „Рад. Україна", „присутні на процесі трудящі харківських підприємств з задоволенням зустріли справедливий вирок суду".

● **Відомий лемківський маляр Никифор,** одержав згідно з постановою повітового суду в Новому Санчі дозвіл вживати прізвища Криницький. Никифор, народжений 1-го січня 1895 р., син Івана і Ксені, був відомий досі тільки під своїм іменем, а надано йому прізвище Криницький від місцевости, в якій він народився — Криниці. Протягом 1963 року має відбутися виставка образів Никифора в Ню Йорку.

„МОНА ЛІЗА" У ВАШИНГТОНІ

У вашинґтонській Національній Ґалерії Мистецтва відбулося урочисте відкриття відомого образу Леонарда да Вінчі „Мона Ліза". На фото: переходять біля образу президент Кеннеді з панею Мальро і французький міністер культури Андре Мальро з дружиною през. Кеннеді. В першому дні виставки оглянули образ, крім 2,000 представників уряду, мистецтва і науки ще яких 3,000 відвідувачів.

ОН ПОСТАВИЛИ ПІД ДОМАШНИЙ АРЕШТ ПРЕЗИДЕНТА КАТАНҐИ

Об'єднані Нації. — Речник генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта подав в минулу середу 9 січня ц. р. до відома, що репрезентанти Об'єднаних Націй в Конґо „дістали доручення перешкодити Чомбе у проводженні дальших невідповідальних актів". Згаданий — у газетах ближче неназваний речник ОН — пояснив, що практично це означає поставлення катанґійського президента Мойсе Чомбе під домашній арешт в його палаці в Елізабетвілі. Мойсе Чомбе вернувся в минулий вівторок з своєї нової головної кватири в Кольвезі до столиці Катанґи Елізабетвілю, щоб — за суґестією британських і бельгійських дипломатів — мирно закінчити спір з центральним конґолійським урядом та Об'єднаними Націями. Однак, замість того, Чомбе негайно виступив з погразами зірвати в повітря електрівні в Кольвезі, яка постачає енергію трьом четвертим цілої провінції Катанґи, та зруйнувати промислові інсталяції в Кольвезі. Ця погроза покривалась з попередніми його заповідями, що Катанґа буде боротись до свого останнього вояка проти Об'єднаних Націй та залишить їм „спалену землю". Керівництво місії Об'єднаних Націй поставило Мойсе Чомбе ультимат: відкликати свої попередні погрози щодо продовжування війни за методою „спаленої землі", відкликати ворожі войовничі заяви проти Об'єднаних Націй, розпочати практичні кроки задля реалізування так званого пляну У Танта щодо уніфікації державної адміністрації в Конґо і визнання права місії Об'єднаних Націй в Конґо свобідно порушатись по всій території тієї країни. Як „акт доброї волі" місія ОН в Катанзі зажадала від президента Чомбе, щоб той добровільно зрікся оборони Кольвезі та передав це місто й непошкоджені всі інсталяції в ньому війську Об'єднаних Націй. Але Мойсе Чомбе не захотів зробити це, щоб не позбавляти себе останнього атуту в боротьбі за незалежність Катанґи та за власну позицію, загрожену його політичними і персональними противниками з центрального конґолійського уряду Сиріля Адулі. У Тант вважає, що у випадку переведення саботажних актів в Кольвезі Мойсе Чомбе нестиме персональну відповідальність за ті злочини, тому, що він своїми заявами нацьковував своїх підвладних до продовжування таких актів.

Ляоські комуністи погрожують стрілянням до американських літаків

Вієнціян. — Комуністичний міністер інформації в „невтральному" ляоському уряді Суванни Фуми, Фумі Вонґвіхіт, виступив на пресовій конференції проти того, що американські неузброєні літаки постачають харчі й інші предмети першої потреби гірському племені Мео, куди комуністи не допускають довозу товарів земними шляхами. Дане плем'я — антикомуністичне і комуністи, які все ще зберігають свою „приватну" армію всупереч умові про створення одностайного коаліційного уряду, мстяться на тому племені. Ці комуністичні війська збили вже два американські літаки, а названий вгорі міністер загрозив, що у випадку продовжування американські літаки будуть постійно острілювані. Він признав, що — мабуть американська місія в Ляосі переводить те постачання літаками в гірські села племени Мео з відома і дозволу невтрального прем'єра Суванни Фуми, але — заявив він — не було на це згоди всіх трьох таборів, з яких складається коаліційний уряд. Американський амбасадор в Ляосі Леонард Унґер зголосив офіційний протест проти стріляння до літаків, які не ведуть ніякої бойової акції.

В міжнародній комуністичній сім'ї поглиблюється сварня

Ню Йорк. — У ненадрукованій через страйк друкарів статті Джозефа Алсопа, призначеній для „Н. Йорк Геральд Трибюн", цей публіцист твердить, що лайки китайських комуністів проти комуністів московських, підлеглих Хрущову, досягли „гістеричного шалу" та спонукали Хрущова рішитися на особисту участь в з'їзді німецької комуністичної партії, який починається 16 ц. м. у Східньому Берліні. Цитуючи вийнятки з комуно-китайської та совєтської преси, Алсоп припускає, що на тому східньо - берлінському з'їзді буде проголошений заклик до скликання світового конґресу комуністичних партій для справи нинішнього розколу на тлі різної інтерпретації комуністичних клясиків, та відповідної різної закордонної політики Москви і Пейпінґу. Однак на такому світовому з'їзді комуністичних партій може прийти радше до „засудження" Мао Тсе-Тунґа і його кумпанів, подібно, як свого часу засуджено Тіта, — ані ж до замирення між Хрущовим і Мао Тсе-тунґом. Вальтер Ульбріхт, який був колись завзятим сталіністом, піде мабуть, слідами болгарських і чеських комуністичних вожаків і буде під диктатом Москви лаятись проти комуністичного Китаю. Саме задля переведення такої комедії їде Хрущов до Берліну, де він вирішить теж, чи підтримати захитаний авторитет Ульбріхта, чи його політично зліквідувати.

У СВІТІ

● **В Італії** на першому місці між підприємцями, що в 1962 р. найбільше заробили, стоїть промисловець Альдо Крезі з Міляно. Він заробив 210 мільйонів лір, себто 336 000 дол., з чого мусить заплатити 48 000 дол. податку. Фільмовий продуцент Діно Лаврентіс і фільмовий актор Марцелльо Мастрояні стоять на другому і третьому місці з своїми річними зарібками в Італії. Все одно вони „бідні" в порівнянні з деякими американськими продуцентами.

● **До Оберавдорф в Баварії** прибув на Різдвяні свята і Новий Рік до своїх батьків, які там живуть — д-р Вернер фон Бравн, натуралізований американський громадянин, один із керівних американських атомових вчених, що керують астронавтськими спробами. Зігізмунд фон Бравн, брат Вернера, є західньо - німецьким неофіційним амбасадором при Об'єднаних Націях. Він теж прибув до того баварського містечка до батьків на свята. Обидва відвідали Західній Берлін.

● **Гю Гейтскелл,** лідер британської соціялістичної Партії Праці, який мав поїхати на Новий Рік на запрошення Хрущова до Совєтського Союзу, дістав інфлюенцу і мусів відкласти ту подорож на пізніший час. Його секретар запевняв, що це не є „дипломатична" недуга.

● **На площі Святого Петра у Римі,** у насаді обеліску віднайдено напис, що його фахівці виводять з першого сторіччя після Христа. Італійський професор Маджі твердить, що той обеліск був перевезений з Єгипту, коли там правив римський префект, і тому на обеліску є латинський напис, а не єгипетський гієроґліф.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Мона Ліза і політика

Поняття „культурного обміну" в останніх роках скомпромітоване, як засіб „наближення" поміж З'єдиненими Державами і Совєтським Союзом. Опертий на офіційному договорі між отими двома державами, той „обмін" строго контролюється і регламентується двосторонньою державною комісією, а використовування большевиками того задуму для пропагандивно - розкладової роботи зробило „культурний обмін" контроверсійною темою дискусій в американському, зокрема американсько - українському, громадянстві. Випозичення Францією Америці славетного образу Леонарда да Вінчі „Мона Ліза", що його вартість оцінюють на кругло $5 000 000, мало також на увазі політично - психологічний момент, проте зовсім інший, як у випадку з американсько - совєтськими відносинами, і з зовсім іншою метою.

На запит, чому саме Мону Лізу паризька державна галерія - музей Лювр випозичила на кількатижневий публічний показ у Вашингтоні і Ню Йорку, відповів ясно французький міністер культури, письменник Андре Мальро: „Бо ніде інде не прийняли б того образу так, як в Америці". Прийнято його дійсно маніфестацією американсько-французької приязни, водночас зворушливою маніфестацією подиву для безсмертних творів людського духа. Дві тисячі найвидатніших діячів з американського світу політики й культури, в тому числі Президент і його дружина, були приявні на урочистому відслоненні образу Мони Лізи в Національній Галерії Мистецтва у Вашингтоні в минулий вівторок. Президент Кеннеді, з виразним натяком на амбіцію французького президента де Голя створити самостійну атомову потугу, заявив у своїй промові: „Ми будемо продовжувати наші змагання до створення нашої незалежної мистецької сили й потуги", а згаданий французький міністер Мальро підкреслив, що коли б не двократне врятування Франції американськими вояками — в першій і другій світових війнах — то не можна було б врятувати цього архітвору мистецтва. Величний бенкет, що відбувся у французькій амбасаді у Вашингтоні попереднього вечора з участю Президента і його дружини, вміщався у тому пляні — використати „таємничу пані з чарівною усмішкою" із 16-го сторіччя для закріплення американсько - французької приязни.

І між найкращими приятелями трапляються непорозуміння та суперечки, то ж і між З'єдиненими Державами та Францією не було в останніх 40 роках одної тільки ідилії. В останній світовій війні спершу маршал Філіп Петен розчарував Америку капітуляцією перед переможною армією Гітлера. Потім Шарль де Голь був настільки прикрим союзником, що Рузвелт і Черчілл воліли не запрошувати його на свої зустрічі з Сталіним. Визволивши Францію від німецької окупації своєю зброєю, Америка пізніше врятувала її своїми грішми від господарського банкрутства. Все одно Франція не рахувалась з думкою ЗДА — у своїй політиці в Індо - Китаї, в Африці, в міжпартійних чварах. Коли ж до влади вернувся де Голь, його політика „величі" насправді скерувалася впоперек стратегічних плянувань Пентагону й НАТО, так само, як його розуміння Спільного Господарського Ринку загрозило інтересам експорту ЗДА.

Але у Франції, як і в Америці, керівні люди свідомі потреби взаємної тісної приязни цих двох країн, приязни, що датується від часів Ляфаста. Бо не тільки політика в'яже ці країни, не тільки свідомість спільности політичних інтересів. Ще тісніший вузол спільної західньої культури. Образ Мона Лізи, дружини фльорентійського купця Франческа дель Джіокондо з перших років 16-го сторіччя — віддає тепер знамениті послуги: це дійсний, природний, навіяний найкращою волею культурний жест Франції супроти ЗДА, що його американці зрозуміли і оцінили якнайкраще. Різно мистецькі критики інтерпретували усмішку Мони Лізи. Але тепер вона всміхається приязно і доброзичливо до американських відвідувачів.

Воєнний фронт у В'єтнамі

Кривавий бій між урядовими південно-в'єтнамськими з'єднаннями і комуністичними партизанами, що відбувся в середу 2-го січня цього року недалеко Сайгону, столиці Південного В'єтнаму, привернув увагу мілітарних та урядових чинників ЗДА, заінтересованих в обороні цієї південноазійської країни проти комуністичного заливу.

Справа не тільки у важких втратах, що їх зазнали південнов'єтнамці і американські дорадчо - вишкільні з'єднання під час цього бою: останні втратили тільки на цьому відтинку трьох офіцерів убитими і десять раненими. Головна проблема в тому, що операція, запляновна на широку скалю і переведена південними в'єтнамцями з допомогою американців, виявилася цілком безуспішною в зударі з кількома сотнями добре вишколених у боротьбі в джунглях комуністичних партизанів. Комуністів не повелося розбити. Вони, завдавши важких утрат південним в'єтнамцям і американцям, зникли в джунглях.

Ця поразка заактуалізувала конечність зміни дотеперішньої американської більш оборонної, як наступальної, тактики в Південному В'єтнамі. Американські з'єднання спеціяльного призначення, кількість яких у повідомленнях газет встановлюється на 5 500 вояків, виступали досі тільки в характері дорадників і вишкільних інструкторів. В терен виходили вони з дорученням проводити цілком мирну пропагандивну пацифікацію зайнятих комуністичними партизанами околиць і відкривати вогонь проти комуністів лише в тому випадку, якщо вони їх заатакують. Головне завдання американських військових консультантів полягало в тому, щоб вишколювати і доставляти гелікоптерами південних в'єтнамців у зайняті чи загрожені комуністами терени і після переведення запляновних операцій забирати і відставляти їх на вихідні бази. В той же час комуністичні партизани, не виявляючи своїх сил і позицій, відступаючи де треба без бою, зуміли у вигідному для них терені й у відповідний час підготовити свій удар і розсипатися знову в джунглях. Нещасливий бій 2-го січня довів, що для успішної боротьби з комуністичними партизанами, які ховаються по багнах, кущах чи на деревах, не досить звичайних військових операцій, ведених хоч би й з допомогою гелікоптерів й танків. З другого боку, цей бій унагляднив конечність відповідно поставленої розвідки, яка могла б кожночасно визначати розміщення партизанських з'єднань і їхнього командування. Водночас із цим причин поразки треба шукати в непевності південно-в'єтнамських вояків та їхніх командантів. Як повідомляють часописи в ЗДА, у найкритичніші моменти бою південні в'єтнамці відмовлялися виконувати запляновані їхніми ж командирами операції, і були випадки, коли вони починали обстрілювати нібито через помилку свої ж власні з'єднання і американських старшин. Виявилося також, що комуністи мали в командуванні південно - в'єтнамських військ свого інформатора чи інформаторів, які сповістили їх про пляновану проти них операцію.

Згідно з останніми повідомленнями, командування летунських збройних сил ЗДА вирішило збільшити американські летунські з'єднання в Південному В'єтнамі до 3 000 вояків, засобляючи їх транспортовими й обсерваційними літаками і створюючи з них шість ескадриль по 25 літаків кожна, замість дотеперішніх двох. Командування суходільних збройних сил у В'єтнамі вважає цей захід незадовільним і вимагає для себе літаків і гелікоптерів, що могли б діяти не тільки з добре влаштованих летовищ, але й серед рижових піль і в самих джунглях.

Як розвинуться події у В'єтнамі — тяжко судити. Дотеперішній досвід показує, що в тій країні йде боротьба з рішучим, безоглядним і підступним, на все готовим противником. Таку ж рішучість, безоглядність і готовість треба протиставити комуністичним партизанам, що намагаються — з доручення і з допомогою Москви та Пейпінгу — заграбати ще одну країну вільного світу.

СВІТ НА ПОРОЗІ НОВОГО РОКУ

Мюнхен. — До першої світової війни народи Старого Світу думали „европоцентрично". Ця традиція постала ще в добі античности: стародавні греки й римляни тільки себе й свою культуру вважали за повноцінну. Всі інші народи були для них „варварами" без минулого й майбутнього. Пізніше, коли християнство поширилося на европейському субконтиненті, народи, що прийняли Христову віру, уважали себе за вищих, достойних бути в раю, а на „нехристів" дивилися, як на засуджених Богом на вічну муку в пеклі.

В 19-му віці німецький філософ Геґель намагався довести, що народи діляться на „історичні" й „неісторичні". Перші виконують завдання, призначене їм Світовим Духом, творять культурні цінності і держави. Неісторичні народи не мають шансів удержатися в історичному процесі і зникають без сліду на шляху розвитку людства.

Слов'янські народи, яким Геґель і його прихильники відмовляли права на місце в світовій історії, створили свої теорії історичного процесу. У чехів, поляків, росіян і українців з'явилися вчені люди й поети, що визначали для своїх народів самостійний шлях в історичному розвитку, причому в цих теоріях немало було месіянізму: віри в особливе призначення того чи іншого слов'янського народу, мовляв, покликаного Долею чи Провидінням сказати своє слово всьому людству.

Микола Костомаров цю думку висловив у 1846-му році в своїм надхненнім творі „Книги битія українського народу": „І глянуть усі народи на карту, де нарисована Україна, і скажуть: „Се камінь, єгоже небрегоша зиздущії, і той бисть во главу угла". (Це той камінь, що ним погорджували будівники, а проте він став наріжним каменем).

Навіть для Маркса й Енгельса, що проповідували інтернаціоналізм, рівність між народами, в центрі світової історії стояла Европа, індустріялізована і цивілізована. Автори „Комуністичного Маніфесту" пророкували, що, мовляв, переможний пролетаріят країн Західньої Европи покаже шлях до соціялізму також відсталим народам, поневоленим колоніяльними европейськими імперіями.

Перша світова війна принесла велику зміну в міжнародних відносинах. Европейські держави - переможці після 1918-го року — Англія і Франція — із кредиторів на світових ринках стали боржниками заокеанської великодержави — ЗДА. Росія, переживши перші роки большевизму, вернулася на шлях будування нової імперії на старих основах російського націоналізму.

Спроба Гітлера — воєнною силою опанувати Европу і потім диктувати свою волю світові, була романтичною фантазією: не міг нарід, що начислює 80 мільйонів, опанувати ввесь світ. Після другої світової війни здійснилося передбачення французького історика Алексіса Токвілля, що жив у середині 19-го віку: він писав, що в 20-му столітті в світі будуть дві рішальні політичні й мілітарні сили — Росія й ЗДА.

З цим ходом історії не захотіли примиритися два народи Европи, що грали свого часу провідну ролю в світі: Англія і Франція. Коли атомові бомби, збудовані в Америці, показали свою страшну силу над японськими містами в 1945-му році, у Великобританії зросло бажання і собі мати таку саму зброю. Соціялістичний уряд Еттлі дав почин до фабрикації атомових бомб в Англії, і британські техніки досягнули цього.

Англо - саксонці вважали, що Москва не буде в стані в скорому часі фабрикувати атомові бомби, але назабаром виявилося, що це була помилка. Однак, у громадян Великобританії зосталося чуття приналежности до „атомового клюбу" великодержав, до якого інші не мають доступу. Правда, атомові бомби почали виготовляти також французи, але малого калібру, і тому американці й англійці не радили французькому урядові робити ці експерименти як надто дорогі й „недоцільні". Однак, ці аргументи не переконали французів.

Криза навколо Куби, коли світ був на порозі атомової війни, показала на ділі всю небезпеку поширення „атомової техніки" на дальші держави. Бо коли Франція фабрикує атомові бомби й далекосяжні ракети для своєї оборони, то хто може заборонити іншим країнам, наприклад, Швеції, сусідці СССР, робити те саме? При розмноженні „атомових держав" атомова війна може вибухнути несподівано, через непорозуміння: бо висланої на територію ворога ракети з атомовою бомбою вернути вже не можна.

Мабуть, дні й години, які пережив уряд президента Кеннеді під час кризи на Кубі, дали привід передумати стратегію й тактику в атомовій політиці. Американський уряд хоче мати атомові сили під своєю контролею. Щоб не було заздрости у французів супроти Англії, Кеннеді поставив англійському урядові такі умови, що роблять незалежність Великобританії як атомової держави ілюзійною. Замість наземних ракет „Скайболт", що виготовлялися в Америці для Англії, одержить вона ракети „Поляріс" для підводних човнів. Окрім того Англія і Франція, що мають атомові бомби, мусять включити свої сили в НАТО, як частину цієї оборонної організації.

Правда, уряд Кеннеді дає гарантію права кожній атомовій державі, отже Англії і Франції, ужити своїх сил в разі безпосередньої загрози для їх незалежности. Але це тільки формула чемности: бо трудно собі уявити війну атомовими бомбами, яку вела б Англія чи Франція сепаратно від ЗДА.

Звичайно, не мав на думці американський президент понижувати своїх союзників. Він ствердив тільки те, що є: світова оборона проти такого ворога, як совєтська імперія, не сміє розбитися на малі „ділянки", вона мусить бути зосереджена в одних руках.

Рішення американського уряду викликало занепокоєння й критику в европейських країнах, також у Німеччині, мовляв, ЗДА можуть порозумітися з Москвою коштом европейських народів, розділивши Европу на „сфери впливу". Тому, мовляв, треба мати европейцям свою атомову силу для оборони власних інтересів, незалежно від Америки. Ці міркування і побоювання не мають підстав, бо інтереси Европи і Америки супроти комуністичного бльоку однакові. З другого боку, без допомоги ЗДА країни Західньої Европи не мають шансів устоятися проти московської пресії.

Лишається проблема амбіції: недавні світові великодержави — Англія й Франція — не можуть примиритися з своїм теперішнім положенням, як країн „другої кляси". Але що робити? Історія — це змінний процес. Колись була Персія великодержавою, а Монголія, теперішній сателіт Москви, була центром світової імперії Джінґісхана. Очевидно, і Великобританія і Франція в новім, 1963-му році прийдуть холодним розумом до реальної оцінки власних сил і світової ситуації. Чим скорше це станеться, тим краще для Европи і для цілого світу.

П. А.

Оксана Керч

АМАТОРСЬКИЙ ГУРТОК ЧИ ПРОФЕСІЙНИЙ ТЕАТР

Часто чуємо з уст нашої освіченої публіки згірдливі слова — аматорщина, аматор, що поєднуються з поняттям недосконалости, дилетантства й навіть бездарности. А колись це слово означало вияв найвищої культурности та мистецької обдарованости. Згадати б тільки театральні дійства, що відбувалися на базарах, а також у школах, які дали в 17-му столітті шкільний театр при Київській Академії. Особливим родом аматорських театрів були т. зв. кріпацькі театри високої культури, обладнані пишними декораціями та пребагатими костюмами.

„Багатий одяг, прекрасні декорації, чудова оркестра, все, все здивує, зачарує вас", — писали про виставу кріпацького театру новозибківського поміщика Дмитра Ширая на Чернігівщині. Та не тільки зовнішність тих аматорських театрів притягала глядачів. Глядача, витонченого нерідко майстерністю італійських театрів, чарувала гра аматорів - кріпаків, їхня музикальність, пісенне багатство українського народу і, головне, якийсь природний нахил до театралізації виконавців і спонтанне захоплення публіки, що зросла водно з акторами - аматорами.

Як не диво, але вистави професійних театрів — може тому, що неукраїнські, а може з матеріяльних спонук — були власне протиріччям театру і навіть до деякої міри зневагою того високого театрального мистецтва, що мало всі усталені традиції й український стиль. Ці російсько - українські та польські театри, що постали в сумних часах початку 19-го століття, відповідали тим нещасним політичним подіям, які руйнували нашу культуру. Вони були технізовані, мали типові декорації й, не зважаючи на участь у них таких артистів, як Щепкін чи Соленик, для театральної культури нашої країни правили лише за гальму, а не за кільце в розвитку. Ці стаціонарні театри й були б довели таке високе театральне мистецтво нашого народу до упадку, якби не гурт талановитих аматорів з Кропивницьким та Карпенком - Карим у Єлисаветграді та Старицьким і Лисенком у Києві, що своїми аматорськими виставами в кінці минулого століття піднесли прапор театрального мистецтва високо понад заглухлі часи.

Приклад визначного киянина Лисенка заохотив інтеліґентну студентську молодь до створення аматорського гуртка, для вистав якого малювали декорації визначні вже тоді мистці — Пимоненко, Їжакевич і ін.

Побіч вистав столичних аматорських гуртків відбувалися театральні вистави в малих містечках і навіть по селах. П'єси для таких вистав писала письменниця Любов Яновська і особливо багато Косачева (Грицько Григоренко).

В Західній Україні по містах і містечках діяли теж аматорські гуртки (коломийський), які дали початок пізнішим професійним групам. У виставах передміських читалень Львова приймали участь семінаристки, гімназисти та залізничі робітники. На городецькому передмісті ставили аматори комедії Мольєра та драми Ібсена.

Часи під польською окупацією Галичини не сприяли театральному професійному життю. Для прикладу згадаємо, що оперовий львівський театр, збудований українським архітектом та за українські гроші, був доступний для нас лише раз на рік. Народний Дім винаймав для своїх вистав драматичний польський театр Шіллера, а рожеву залю Музичного Інституту ім. Лисенка перезвали кінотеатром „Стильови". Але різного роду драматичні гуртки в студентських, міщанських та селянських середовищах були тим природним джерелом, з якого плили нові сили до професійних театрів.

Еміґрація, хоч відірвана від рідного підсоння, свого народу, має тим більше стимулів для театральних дійств. Театр до деякої міри заступає вимріяне життя, театр дає ілюзію втраченої дійсности. З таких міркувань театр мусів би бути річчю першої потреби для зностальгізованих еміґрантів, — так, як рідні школи. Але коли про професійний театр, обладнаний декораціями, костюмами й — найголовніше — відповідним приміщенням ще не пора мріяти, тоді для заспокоєння потреб культурного загалу у великій пригоді стане аматорський гурток, створений ідейними, інтеліґентними одиницями.

Не знаю, як виглядає справа аматорських театрів в Америці, але відома мені двадцятирічна діяльність аматорського театру в Буенос Айресі під керуванням і з участю українських інтеліґентів — артиста - маляра Віктора Цимбала та його дружини Тетяни. Це були золоті часи аматорського мистецтва, які записалися в історію нашого поселення в тому місті високої музичної культури прекрасними виставами „Вія" в стилевих костюмах та надзвичайних декораціях, навіть з літаючою труною (про яку в технізованій Америці нам і думати важко), виставами історичних п'єс, між якими Черкасенкова „Ясновельможна пані Кочубеїха" мала найбільший успіх. У цих виставах грали самі засновники, які були водночас учителями чистої української мови.

Восьмирічна активна праця в аматорському гуртку в тому ж місті Володимира Куліша дала у висліді двадцять театральних вистав самих п'єс українського репертуару, поставлених силами дітей старих еміґрантів та прибулих з Бельгії робітників нової еміґрації. Варто згадати, що для свого театру аматори шили костюми, малювали й будували декорації, зробили рампу, рефлектори, робили зброю, меблі, перуки.

Під враженням смерти генерала Чупринки, режисер аматорської трупи написав п'єсу „Ліс шумить", (пізніше вона була нагороджена на драматичному конкурсі в Австралії), і цю п'єсу поставили підряд шість разів в одному місті, а далі вона стала коронною п'єсою в роковини смерти генерала Чупринки. Для тієї п'єси аматори вивчили текст так досконало, що грали її без суфлера, завжди при гарячій, сердечній реакції публіки.

Вистава виявила серед аматорів великі мистецькі обдарування. Це заохотило грати з ними „Мартина Борулю", „За двома зайцями", „Штукарку", „На перші гулі", „Сватання на Гончарівці", „По ревізії" (цей одноактовий жарт грали самі жінки), „Степовий гість", „Турецькі старости" і деякі нові п'єси, які треба було виписувати з Америки чи Европи. Між аматорами відзначилися в першу чергу Іван Танасійчук. В ролі поета у п'єсі „Ліс шумить", поміщика („Штукарка"), Мартина Борулі він міг би позмагатися з не одним професіоналом, а особливо в ролі Малахія з „Народного Малахія", якого ставили з нагоди 65-их роковин з дня народження Миколи Куліша, створив Танасійчук такий свіжий образ диваакуватого мрійника, що заля напереміну то ридала гіркими сльозами, то реготала без стриму. Покійна Катерина Якимів — аргентинська Рубчакова — мала не лише гарний голос, але й грала трагічних героїнь та веселих старух. Вона шила надзвичайно оригінальні костюми і робила знамениті перуки. Флорідський соловейко — Ольга Сосновська відзначалася, крім сильного драматичного сопрано, гарною теж грою. Яною вона була Риндичкою! Молоденька Люба Якимів, яка успадкувала по матері драматичний талант, на річниці голоду 1933 р. тримала в колосальній напрузі залю півгодинним монологом. А саморобний самоцвіт — Славця Чолій чи то в ліричній ролі Оленки з „Перших гуль" чи в комічній мужеській ролі старости („По ревізії")! Крім згаданих обдарованих аматорів ще відзначилися в „Патетичній Сонаті" Василь Косюк в ролі Андре (який розкішний тип сальонового аманта!), лірична Любуня - Тавридська, надзвичайна голосово та інтонаційно Качанівська - Стаканчика („Народний Малахій") і глибоко поетична Марина — Ганна Середяк.

Декорації й характеризацію робив мистець - маляр В. Ласовський. Ще й досі в тямці живий Шевченко у п'єсі Завадовича. Сталін і решта Політбюра з якоїсь патріотичної п'єси, що давали ще й візуально несамовиту подібність.

Та найвищим успіхом аматорських вистав була в них переважаюча участь молоді. Її не треба було притягати підступом чи хитрощами до активної ролі артистів чи пасивної — глядача.

Ще хочу додати, що ці вистави аматорів аж ніяк не заважали виступам професійних співаків чи драматичних акторів, які вели успішно свою театральну діяльність, головно в жанрі опер та оперет.

Славний сьогодні в Арґентині баритон, танцюрист, поет і маляр Микола Голодик виступав в аматорській виставі „Лісової пісні", яку режисерував Юрій Григоренко, в ролі Лукаша, або як незрівняний Стецько в „Сватанні на Гончарівці", а сьогодні співає й режисерує італійські опери в аргентинському театрі.

Коли неможливо створити українського професійного театру в Америці, слід було б подумати про аматорські гуртки, які могли б стати підвалинами майбутнього професійного театру. І живучі сьогодні професіонали повинні над тим подумати. Бож і їх так, як і сьогоднішню молодь, хтось колись заохотив і вчив того трудного театрального мистецтва.

С. Риндик

НАШІ СМАКОЛИКИ

(ОПОВІДАННЯ ЗЕМЛЯКА)

(3)

— Так, отже, наш „Клюб" вирішив, що треба покинути стан ізоляції від американського громадянства, як це було досі, і зійтися ближче з ним, а в першу голову з американськими громадськими й політичними діячами. А для цього, як самі знаєте, треба час від часу впоряджати політичні бенкети. Ясна річ, що на таких бенкетах повинні на першому місці фігурувати українські наїдки і напитки, а серед них наш знаменитий борщ і не менше знамениті вареники. Ці потрави можуть бути прекрасним арґументом нашої самобутности, нашої національної окремішности й відрубности. А тим самим вони зможуть у певній мірі оправдувати наші змагання до самостійности і наше право на окрему, ні від кого незалежну державу.

Почувши це, я подумав:

— „Вже для нас світ зійшовся клином, коли рація нашого державного існування залежить від борщу і вареників!"

А на голос сказав:

— Пані добродійко! Мені здається, що не зовсім безпечно виходити на світову арену з борщем і варениками.

— Чому?! — сильно здивувалась пані.

— А тому, прошу ласкаво, що досить буде нашим ворогам заявити своє право на ці страви, як ми відразу потрапимо в небезпечну ситуацію: станемо перед можливістю втратити права на свою національну свободу. Польські політики, наприклад, давно вже вспіли переконати американців, що „барщ" і „п'єрогі" — суто польські страви і становлять найбільші скарби польської кухні, найкращої в цілому світі. Кожному українцеві чи українці, що відважились би заявити прилюдно свої претенсії на ці потрави, вони повибирали б очі. Не ліпше стоїть справа збоку московських політиків. Московські „професори" вроді Сойші Керенсмана, що пролізли в усі американські коледжі, навчають своїх слухачів, що борщ і вареники — чисті здобутки русскої культури. Тому найбільший дипломат Америки Дин Раск відмовляє нам права на державну самостійність, уважаючи, що Україна разом із її борщем і варениками — модерна видумка сепаратистів.

Господиня усміхнулася.

— Ми це, пане докторе, знаємо, — сказала, — але робимо з того інші висновки. Той факт, що хтось там присвоює наші культурні здобутки, нас не повинен лякати, і „Жіночий Клюб" не піде в цій справі на капітуляцію. Нехай наші чоловіки борються на політичній арені, наші козаки нехай готуються до оборони рідної землі мечем, а ми, слабша частина нації, будемо битися за наше споживче мистецтво. Відмовлятися від нього тільки тому, що хтось уважає його за своє, було б засадничою помилкою: тоді ми мусіли б відмовитися від самої України, бо вона в чужих руках.

Цим арґументом господиня загнала мене в кут.

— Розумну голову має „Жіночий Клюб", — подумав я.

— Ми тільки будемо апелювати до наших науковців, — сказала господиня далі, — щоб вони пошукали наукових арґументів для оборони нашої кухні. Чому б, наприклад, не використати їм даних із такого прекрасного історичного документу, як славна на цілий світ „Повість временних літ" нашого літописця Нестора? Таж у цій повісті, в тому місці, де говориться про лєхів на захід від нас і про в'ятичів на схід, нема найменшого натяку на те, щоб ці народи їли колись борщ і вареники.

Але подивімся на справу ще під одним аспектом, — сказала далі, — а саме під аспектом смаку. Ви самі добре знаєте, що нічим так не можна прихилити до себе людину, як смачним почастунком. Смакові залози відограють величезну ролю в поведінці людини. Дайте гостям не багато, але дайте їм смачно наїстися, і вони стануть вашими найкращими приятелями. Це зрозуміли й модерні політики, і ми бачимо, що тепер найважніші й найтяжчі справи, навіть світового значення, легко розв'язуються на бенкетах, при чарці. Ін віно верітас*, як сказали мудрі римляни. Люди повернули до старих, випробуваних метод і стали лицем до наїдків і напитків.

— Так, так, пані добродійко, — зауважив я, — смачна їжа з відповідними напоями була б сильною зброєю в нашій боротьбі за самостійність. Із її допомогою можна було б легше вибороти в чужинців право на державу, але... при одній умові.

— При якій?

— Якби всі люди мали однакові шлунки, однакові язики і однакові смакові залози. Коли ж бо ні! Кожній вірі смакує щось інше. Нам борщ, жидам ґоґель-моґель, а циганам здохла конина. Коли ми приїхали до Чех, то не могли вийти з дива, що тамошні люди не їли ні борщу, ні вареників і навіть ніколи не чули про них. До нас забігала маленька Боженка, донечка сусідів, і ми часто гостили її чи то борщем, чи варениками. Боженці ці страви страшенно подобались, і вона з'їдала, бувало, по дві тарілки борщу, а вареників без рахуби. А потім удома гірко плакала, вимагаючи від мами „боршту". Аж нарешті сусідка прийшла до нас.

— Що це за сакраментський боршт ви варите? — спиталася. — Бо та дурна гуска наша Боженка нічого не хоче їсти, тільки кричить: боршт!

* Істина у вині.

Вашингтонська група УВАН вшанувала Тодося Осьмачку

8-го грудня м. р. відбулося прилюдне засідання Вашингтонської Групи Української Академії Наук присвячене пам'яті видатного українського поета Тодося Осьмачки. П. Одарченко подав огляд літературної діяльности Т. Осьмачки, проаналізувавши тематику, ідейну спрямованість та мистецькі засоби лірики поета. Уже перша збірка поезій Т. Осьмачки („Круча", 1922) викликала високу оцінку збоку видатного українського літературознавця і літературного критика Сергія Єфремова.

Доповідач відзначив дальший ріст Осьмачки як поета і підкреслив його безкомпромісовість та виразно виявлений дух протесту проти політичного гніту і партійної контролі.

Особливе місце в літературній творчості Т. Осьмачки займають його видатні твори, написані у вільних умовинах на еміграції, зокрема поема „Поет" та його невіршові твори: „Пляи до двору", „Старший боярин" та інші. Доповідач подав коротку характеристику цих творів і процитував думки критиків, зокрема високу оцінку „Старшого боярина" та поеми „Поет". При цьому доповідач зупинився на оцінках і висловлюваннях видатного українського критика Ю. Шереха.

На закінчення доповідач ствердив, що поезія Т. Осьмачки, це цінний вклад в українську літературу. Т. Осьмачка з великою експресією висловив і глибоку тугу самотньої людини і несамовитий протест проти жорстоких поневолювачів. Він відбив трагедію українського народу часів сталінського терору 30-их років.

Людмила Коваленко доповіла на тему „До психології творчости Т. Осьмачки". Вона розповіла про свої зустрічі з Т. Осьмачкою та подала ряд цікавих фактів з його життя. Л. Коваленко ствердила, що Т. Осьмачка лікувався в Кирилівській лікарні для психічно хворих ще перед його арештом і що він був охоплений почуттям надмірної підозри і страху. Він вірив, що єдиний батько був його вірним незрадливим другом.

В другій частині своєї доповіді Л. Коваленко проаналізувала деякі моменти літературної творчости Т. Осьмачки, відзначивши впливи на його творчість народної демонології, народних вірувань. Доповідачка проаналізувала також образ батька і образ матері в поемі Осьмачки „Поет".

Доповіді викликали жваву дискусію, в якій взяли участь М. Недзведський, М. Кушніренко, І. Дубровський, В. Сім'янців, О. Повстенко та ін.

Проф. Недзведський розповів, що в рр. 1923-1924, він учителював у Київській залізничій школі разом з Т. Осьмачкою, який в той час викладав українську мову та літературу. М. Недзведський пригадав також, що в 1932-му році 8-річний син Осьмачки — „дуже жвавий хлопець" перебував у дитячій санаторії і що Т. Осьмачка відвідував там свого сина.

М. Недзведський висловив думку, що треба оцінювати те, що дав поет, а не „копатися" в його психічних ненормальностях, бо інакше, що тоді можна скаіати про Гоголя, Едгара По та багатьох інших письменників.

Інші промовці згадували про свої зустрічі з поетом Тодосем Осьмачкою.

П. Одарченко в заключному слові закликав усіх, що знали Т. Осьмачку, написати про нього свої спогади і опублікувати їх або віддати до Архіву - Музею УВАН.

П. В.

Нова виставка образів Михайла Мороза

Ню Йорк. — Вже з п'ятою з черги індивідуальною виставкою образів виступає в Ню Йорку, завжди в тій самій галерії Панораса при 62 Вест 56 вул., Михайло Мороз, один із наших найвизначніших наших сучасних артистів-малярів. Він виставить 20 образів, всі олії, усі з останнього літньо-осіннього часу 1962 року. Пейзажі і квіти яскравого типово-„морозового" кольориту що є витвором не тільки творчого таланту, але й довгої та впертої праці. Бо Михайло Мороз належить до мистців, які ніколи не спочивають на лаврах, а завжди намагаються ступати вперед, щораз експериментують, стараються знайти все ідеальнішу розв'язку проблеми гармонії кольорів та пропорційного розплянування задуму і не малюють „від руки", а над кожним твором працюють. І тому, хоч всі образи Мороза є типічні для нього, як кольориста й мистця, що лучить романтику з динамізмом, і хоч тематика образів Мороза рідко змінюється, проте одна його виставка ніколи не покривається — за своїми суто мистецькими критеріями — з другою. У цій новій виставці Михайло Мороз знову йде у своєму експресіонізмі „вперед", знову „модернізується". Його пейзажі є своєрідними композиціями, — вони можуть бути контроверсійними, але вони глибокі змістом і формою та примушують вглиблюватись в думку мистця і в його техніку, з якою він розв'язує поставлену собі проблему. На превеликий жаль, Михайло Мороз залишається вірним галерії Панораса, яка своїм вузьким і малим приміщенням не годиться для його образів, які саме вимагають якнайбільшого простору, якнайдальшої перспективи. Ця галерія не дозволяє теж так довго придивлятись образам, експонатам, як вони його варті. Виставка буде відкрита в понеділок, 14 ц. м. о годині 5:30 попол. і триватиме до 26 ц. м. в годинах 11 — 5:30.

І. К-н.

ВІСТІ З НТШ

Історично - Філософічна Секція Наукового Товариства ім. Шевченка влаштовує в суботу, 12 січня 1963 р. о годині 6-ій увечері, Наукову Конференцію, на якій проф. Мирон Заклинський виголосить чергову доповідь на тему „У монастирях і горах Атосу". Під час дворічного перебування в країнах Середземного моря, проф. Заклинський відвідав також чернечу республіку на горі Атосі та поділиться із цієї подорожі своїми спостереженнями. Ця доповідь є призначена для ширшого загалу та буде ілюстрована численними кольоровими світлинами. Доповідь відбудеться в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку.

Українська Літературно Мистецька Клюб Ню Йорк

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що заходом Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА) відбудеться в п'ятницю 11 січня ц. р. вечір присвячений різним проблемам преси й журналістики. З короткими доповідями виступлять редактори М. Шлемкевич, І. Кедрин, Я. Курдидик і Б. Ржепецький. Деякі доповіді будуть ілюстровані світлинами, як теж будуть висвітлювані короткі покази фільмової документації з українсько - американського життя. Подробиці в оголошеннях. Початок о год. 8-ій веч.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 6-го січня 1963 р. на Рідних Землях, упокоїлася в Бозі, на 81-му році життя, наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п. Леонія з Жегалловичів НАЗАНІВСЬКА

дружина о. ПЕТРА, декана і пароха Лопатина і Нивець.

Горем прибиті:
муж: о. ПЕТРО КАЗАНІВСЬКИЙ
сини: ТАРАС і ЯРОСЛАВА з дітьми ЮРІЄМ і ЛІДОЮ
ОРЕСТ і СУСАННА з дітьми ЛЕВКОМ і АНДРІЄМ
ДОБРОМИР і СТЕФАНІЯ з дітьми ОЛЕСЕМ і АНГТОЮ
донька: ДАРІЯ і зять: ЕДВАРД КАМІНСЬКИЙ з дітьми Хризантою, Едом і Юрчиком та Рідня в ЗДА і Канаді.

ПАНАХИДА —
буде відправлена в СУБОТУ, 12-го СІЧНЯ 1963 року, в год. 8:00 веч., в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА —
буде відправлена в ПОНЕДІЛОК, 14-го СІЧНЯ 1963 р., в год. 8:00 ранку, в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

Пройнята безмірним жалем і болем, повідомляю моїх Приятелів і Знайомих, передусім Тернопільців, що на поклик Всевишнього відійшла у Вічність дня 9-го січня 1963 р., на 91-му році свого трудящого життя, моя Найдорожча МАМА, Найщиріша ПОРАДНИЦЯ і Неструджена ПОМІЧНИЦЯ

Текля з Вербицьких ЛАГОЙДА

ПАНАХИДА — за душу Покійної відправиться у ЧЕТВЕР, 10-го СІЧНЯ 1963 р., в год. 8:00 веч., в пох. заведенні П. Яреми, при Іст 7-ій вул. в Ню Йорку.

ВИНОС Тлінних Останків Покійної — в П'ЯТНИЦЮ, 11-го СІЧНЯ 1963 р., в год. 9:00 ранку і будуть перевезені на католицький цвинтар св. Івана, при Metropolitan Avenue, на Квінсі, Н. Й.

В глибокому смутку:

ОСИПА, замужна ЛЕНЬ — дочка

В неділю, 13-го січня 1963 р.

в українській православній катедрі
СВ. ВОЛОДИМИРА — в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
(160 Захід 82-га вул.)
— відбудеться —

КОНЦЕРТ
КОЛЯДОК і ЩЕДРІВОК

у виконанні
КАТЕДРАЛЬНОГО ХОРУ під дириґуванням
проф. В. Завітневича.

Початок концерту:
зразу по Службі Божій, в 12:00 год. дня.

Протопресвітер ЛЕВ ВЕСОЛОВСЬКИЙ
— настоятель

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ
в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —

ЛЕЩЕТАРСЬКУ ПРОГУЛЬКУ

на CATHALIA SKI CENTER, Ellenville, N. Y.

в суботу, 19-го січня 1963 р.
перед полуднем.

Того ж дня, вечером КЛК запрошує Членів Клюбу, Симпатиків та Гостей на

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР
на СОЮЗІВЦІ.

МИХАЙЛО МОРОЗ
5-та ВИСТАВКА КАРТИН
ОЛІЇ
14-го — 26-го СІЧНЯ 1963 р.

Відкриття:
в ПОНЕДІЛОК, 14-го СІЧНЯ 1963 — в год. 5:30-8:00 веч.

PANORAS GALLERY,
62 W. 56th Street — NEW YORK — Telephone: PLaza 7-2117
Hours: 11:00 — 6:30, Mon. thru Sat.

Осередок СУМА в Нюарку, Н. Дж.
— влаштовує —
в суботу, 12-го січня 1963 року
в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ

Традиційний МАЛАНЧИН ВЕЧІР

ПОЧАТОК: год. 8:00 вечора. Оркестра: Б. ГІРНЯКА.

МІСЦЯ ПРИ СТОЛИКАХ ДЛЯ ВСІХ ЗАПЕВНЕНІ.
КОМІТЕТ ВЕЧОРА

Українська Громада в Ню Йорку — відзначить — в січні 1963 року

45-ті Роковини ПРОГОЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТИ і 44-ті Роковини ПРОГОЛОШЕННЯ СОБОРНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ міста НЮ ЙОРКУ, Відділ УККА
влаштовує — в НЕДІЛЮ, 20-го СІЧНЯ 1963 року
СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ
в залях школи Washington Irving, при 17th St. & Washington Irving Place.

<— ДВОМА —>
СВЯТОЧНИМИ ІМПРЕЗАМИ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЗДА
влаштовує — в СУБОТУ, 26-го СІЧНЯ 1963 року
СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ
в залі Українського Народного Дому, при 140-142 2nd Ave., New York.

УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО міста НЮ ЙОРКУ И ОКОЛИЦЬ ПРОСИМО В ЦИХ СВЯТКУВАННЯХ ВЗЯТИ ЧИСЛЕННУ УЧАСТЬ.

Зі спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ НА НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

УСК Ню Йорк — Грецький С. К., футбольні змагання за Чашу ЗДА (Чаллендж Кап) відбудуться в неділю, 13-го січня 1963 р., о год. 2.00 по полудні, на грищі Українського Спортового Майдану при 31-ій Евню та 124 Вул. в Коледж Пойнті, Н. И.

УСК ЧИ ГРЕКИ?

Напередодні змагань за Чашу ЗДА між УСК-ом Ню Йорк та Грецьким С. К., які відбудуться в неділю, 13-го січня, насувається питання, хто переможе. Дотеперішні осяги греків вказують, що це будуть найважчі змагання обидвох клюбів у сезоні. Греки доказують останньо своєю грою, що вони чи не найкраща дружина на Сході ЗДА. Велика жертвенність змагунів, бажання виграти та гострота, получена з брутальністю, приносять виграні для греків. До цього численність грецької публіки, яка піддержує свою дружину дозволеними і недозволеними способами, це ті козирі, під якими ломляться їхні противники. УСК натомість буде протиставити грекам кращу техніку, нервове опанування та велику охоту відплатитися грекам за останню програну. Бракує УСК-ові ще масової участи публіки, що має велику вагу на висліди змагань. Розуміючи вагу та ставку змагань, наші симпатики повинні з'явитися масово на грищі УСК-у цієї неділі.

Останній шістковий турнір 5-го січня в „Арморі" показав наглядно, що Грецький С. К. та УСК — це найкращі з 16 дружин, які досі грали в турнірі. Чотири переможці груп: УСК, Грецький С. К., „Дойч-Унгарн" і С. К. Ню Йорк входять до фіналу разом із дальшими чотирьома переможцями гор 26-го січня. Чи УСК та Грецький С. К. знову зустрінуться на тому турнірі у фіналах, побачимо. Суперництво цих двох дружин доходить до кульмінаційної точки і вкоротці побачимо, хто вийде переможцем. Треба сподіватися, що підсилення нападу УСК-у змагуном Круком з торонтської України надасть більшої пробоєвости нападові УСК-у.

Зенон Корчинський

ВИСЛІДИ ШІСТКОВОГО ТУРНІРУ НІМЕЦЬКО - АМЕРИКАНСЬКОГО ФУТБОЛЬНОГО СОЮЗУ

В елімінаційних грах 16 дружин, які розіграли змагання в чотирьох групах по чотири дружини в суботу, 5 січня 1963 в залі „Арморі" в Ню Йорку, занотовано ось такі висліди:

Перша група:

„Дойч-Унгарн" - „Айнтрахт" 4 : 1
Елизабет — Литовський С. К. 3 : 0
„Дойч - Унгарн" — Елизабет 3 : 0

Друга група:

Польські Соколи - „Колпінг" 3 : 0
Грецький С. К. — „Мінерва" 4 : 0
Грецький С. К. — Польські Соколи 6 : 2

Третя група:

УСК Ню Йорк — Вест Ню Йорк 7 : 1
Гобокен — Коледж Пойнт 3 : 0
УСК Ню Йорк — Гобокен 2 : 1

Четверта група:

С. К. Ню Йорк — „Австрія" 2 : 1
Інтер Клюб — Баварський С. К. 2 : 0
С. К. Ню Йорк — Інтер Клюб 3 : 2

У висліді цих змагань до фіналів увійшли наступні першуни чотирьох груп: „Дойч-Унгарн", Грецький С. К., УСК Ню Йорк і С. К. Ню Йорк.

Дальших 16 дружин відбудуть елімінації в других чотирьох групах по чотири дружини 26-го січня ц. р., а після того відбудуться 16-го лютого фінали з участю всіх восьми першунів груп за остаточне першенство шісткового турніру.

Дружина УСК-у Ню Йорк виступала в шістковому турнірі в складі: Петерсон, Карні, Гопкінсон, Бредлі, Мулвой і Піотті та з резервовими Целесте, Картері і Тот. Дев'яти воротами УСК-у, здобутими в двох грах, поділилися: Бредлі 5, Карні 2, Мулвой і Гопкінсон по одному.

Найкращі того дня були футболісти Грецького С. К. та УСК-у і ці дві шістки на основі дотеперішніх змагань вважають за найсильніших кандидатів на чемпіонат шісткового турніру.

В складі Польських Соколів грали чотири українці: Юрків, Павлишин, Кравець і Грицишин.

Серед шістнадцяти дружин, які гратимуть в шістковому турнірі 26-го січня, є зголошена шістка „Чорноморської Січі" з Нюарку.

Українська хроніка

• **„Росія і поневолені не-російські нації"** — під такою назвою УККА опублікував окремою відбиткою з англомовного „Українського квартальника" ч. 1 з 1962 р. збірку статтей до історії України, Вірменії і Грузії, які є відповіддю на заяву державного секретаря Діна Раска, що згадані країни є „традиційними частинами Совєтського Союзу". Ця публікація включає розвідку Богдана Кравцева „Україна в західній картографії і науці 17-18 сторіч", статтю д-ра Григора Д. Ґуржіяна „Історія Вірменії" і статтю Георгія Накашідзе „Грузія і її нарід".

• **Виставка графіки і малюнків Якова Гніздовського,** одного з найвидатніших сучасних українських малярів і графіків, відбувається тепер в Ґалерії „Ми і Світ" при 1071 Бетирст Стріт у Торонті. Триватиме виставка до 26 січня і відкрита вона кожного дня, крім неділі і понеділка від год. 10-ої ранку до 8-ої вечора.

• **Виставка малярських праць Аркадії Оленської - Петришин,** яка відбувається в Галерії Бодлі при 223 Іст 60-та вулиця в Ню Йорку, відкрита ще тільки до дня 19 січня ц. р.

• **Статтю ред. Володимира Душника** п. н. „Українці і право самовизначення" надрукував англомовний мюнхенський журнал „Судетен Бюлетин" в числі 12-му за грудень 1962. Названий журнал займається проблемами Центральної Европи і присвячує увагу теж і справам Східньої Европи.

• **Виставку малярських праць Надії Сомко і Сергія Макаренка** влаштовує Відділ Об'єднання Мистців Українців в Америці в домі своєї студії при 2322 Поплер стріт у Філядельфії. Виставка триватиме від 12 до 27 січня ц. р. і відкрита в будні дні від 7 до 9 веч. і суботи та неділі від 12-ої вполудне до 6 веч. Відкриття виставки в суботу 12 січня о год. 4-ій по пол.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 13-го СІЧНЯ 1963:

ЛІТЕЛ ФОЛС, Н. И. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 330, в год. 2:00 по пол., в залі УНДому, при 74 Джан вул. Просимо членів взяти участь у цих Зборах. В програмі: звіти урядників за минулий рік та вибір нової Управи на 1963 рік. — Я. Мартинюк, секр.

КУРТІС БЕЙ, Мд. — Річні Збори С-ва Неп. Зачаття Преч. Діви Марії, Відд. 290, в год. 2:00 по пол., в церковній залі, при 1506 Church St. Просимо всіх членів прибути на Збори. — М. Хома, предс.; М. Іванюк, секр.

ЛУДЛОВ, Масс. — Загальні Річні Збори Т-ва ім. І. Франка Відд. 253, в год. 1:00 по пол., в новій залі. На Зборах будуть вибори нової Управи на 1963 р. Присутність членів Відділу обов'язкова. — Д. Харко, предс.; П. Павлів, касир; В. Фіцик, секр.

ЗБОРИ ВІДБУЛИСЯ

ТОЛІДО, Огайо. —Б-во св. о. Миколая, Відд. 167 подає до відома членам, що на Річних Загальних Зборах обрано ту саму Управу, що була в 1962 році. Збори Відділу відбуватимуться кожного місяця в другу неділю по перцім, в залі св. Михаїла при 2824 Ляґрендж Стр. — Іван Вельґан, секр.

СТАПЛЕТОН, Н. И. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 211, повідомляє своїх членів, ро на Річних Зборах, які відбулися 8 грудня 1962, вибрано Уряд в такому складі: А. Кривий — предсідник, С. Дзера — заступник, В. Караванович — касир, Т. Соколовський — секретар; контрольори: П. Телешеський, С. Тарбен; комітет хворих: С. Авґустин, В. Стичак. В майбутньому Збори будуть відбуватися як і досі, зн. кожної другої суботи по першім. Наступні Збори відбудуться 12 січня 1963. — Т. Соколовський, секр.

ВАТЕРВЛІТ, Н. И. — На річних Зборах, що відбулися в дні 16-го грудня 1962 р. вибрано Уряд в складі: Роман Маселко — предсідник, Іван Урбаґ — заступник предс., Іван Зендран — касир, Михайло Дичко — заст. касира, Володимир Добромильський — рекордовий секретар, Іван Карабін — фін. секретар, Василь Василькін — заст. фін. секретаря. Збори будуть відбуватися як і давніше — кожної третьої неділі в місяці. — Управа.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — На Річних Заг. Зборах Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270, що відбулися в дні 5-го січня ц. р. переобрано через аклямацію нову Управу зі зміною рек. секретаря. До нової Управи ввійшли: П. Ляхоцький, предсідник, В. Бутковський, заступник, В. Жуковський, рек. секр., М. Баран, фін. секр. та касир. Контр. Комісія: Гр. Салюк, голова, С. Островський і І. Кацюба, члени.

ТРЕНТОН, Н. Дж. — На Річних Заг. Зборах Т-ва „Запорозька Січ" ім. Б. Хмельницького, Відд. 245, в дні 30-го грудня 1962 р., обрано нову Управу в такому складі: Н. Сабат, предс.; М. Мартиненко, секр.; І. Бойцун, заст. секретаря.

Життьове забезпечення це також ощадність. В потребі одержите позику на свою грамоту. Забезпечіться в Українському Народному Союзі.

Посмертні згадки

Іван ЛЕСЮК — член Т-ва „Українська Січ", Відділ 39 У. Н. Союзу в Сиракюзах, Н. И., помер дня 15-го грудня 1962 р., проживши 77 років. Покійний народився в селі Репужинці, пов. Городенка. До УНСоюзу вступив 1924 р. Був один з піонерів, який організував церковне і громадське життя в місті Сиракюзах. В союзовій праці займав різні пости урядника, в молодших літах виконував 4 роки обов'язки фінансового секретаря і цікавився розвитком УНСоюзу. Полишив у жалобі жінку Марселю і дітей: Марію, Степанію і Йосифа та 6 внуків. Похорон відбувся 18-го грудня 1962 р. з пох. заведення до церкви, а опісля на вічний спочинок греко-кат. церкви св. Івана Хрестителя. Похоронні обряди довершили: о. дек. В. Середович і о. Н. Шоловка. Над домовиною прощав Покійного предс. 39-го Відділу п. О. Шмокалюк, згадуючи про його працю в хорі, аматорськім гуртку і УНСоюзі. Участю в похоронних обрядах, Службами Божими і квітами, віддали останню пошану Покійному: Рідня, Приятелі та Союзовці. — Вічна Йому пам'ять!

Управа

Йосиф ГАМАДИК — довголітній член Бр. св. Ів. Хрестителя 76 Відділ УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж., помер по довгій й тяжкій недузі в Санаторії Верона на 83-ім році життя. Покійний Йосиф полишив у смутку три доньки й одного сина, котрі також є членами УНСоюзу. Покійний походив з села Ґрозьова, Добромильського повіту, Галичина. Похорон відбувся дня 19-го грудня 1962 р. з похоронного заведення Литвин й Литвин до української кат. церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., опісля на цвинтар св. Гробу, Нюарк, Н. Дж. — Вічна Йому Пам'ять!

В. Салабун, секр.

Марія ПАНЬКІВ, з родини Хомин, членка Тов. Запорозька Січ, Відділ 388 УНС в Честер, Па. Померла 25-го грудня 1962 р. на удар серця, проживши 70 років. Покійна походила з села Дорожів, повіт Самбір, Зах. Україна. Полишила в смутку мужа Василя, чотири дочки: Анну, Тасю, Настю, Марію і трьох синів: Андрія, Василя, Петра і шість внуків. Похорон відбувся 28-го грудня 1962 р. з похоронного заведення до укр. прав. церкви Преч. Діви Марії при участі родини, членів Відділу і приятелів. Покійну поховано на цвинтарі Лови Крафт Семетари. — Вічна Їй Пам'ять!

Е. Воловняк, секр.

ТАРЗАН, ч. 4966. Шукають слідів злочину...

Тарзан вирішив допомогти Лейкові і старався знайти ключ, куди ділися жінки. — Ось туди, — сказав він вкінці.

Але незабаром вони були затримані річкою. — Дуже хитро, — думав Тарзан. — Наші вороги увійшли до води щоб знищити сліди по собі... — Але не журіться... Ми все перешукаємо на протилежному березі, поки знов не натрапимо на слід!